

HRVATSKI SABOR

KLASA: 021-12/15-09/49

URBROJ: 65-15-02

Zagreb, 18. lipnja 2015.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 33. stavka 1. podstavka 3. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Izješće o radu Odbora za predstavke i pritužbe za 2014. godinu*, koje je predsjedniku Hrvatskoga sabora, sukladno odredbi članka 107. stavka 1. podstavka 4. Poslovnika, dostavio Odbor za predstavke i pritužbe, aktom od 11. svibnja 2015. godine.

Za svoje predstavnike, koji će u njegovo ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Odbor je odredio Dinka Burića, predsjednika Odbora i Luku Denonu, potpredsjednika Odbora.

PREDSJEDNIK

Josip Leko

HRVATSKI SABOR
Odbor za predstavke i
pritužbe

Zagreb, 11. svibnja 2015.

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno: 17-06-2015		
Klasifikacijska oznaka:	Org. jed.	
021-12/15-09/49	65	
Uruđbeni broj:	Pril.	Vrij.
6521-19-15-01	1	-

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Izvješće o radu Odbora za predstavke
i pritužbe za 2014. godinu

- dostavlja se

Poštovani,

Sukladno članku 107. Poslovnika Hrvatskoga sabora, („Narodne novine“ broj 81/13.), Odbor za predstavke i pritužbe podnosi Izvješće o svom radu za 2014. godinu.

Za svog predstavnika, koji će u ime Odbora sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Odbor je odredio Dinka Burića, dr. med., predsjednika Odbora, a u slučaju njegove spriječenosti potpredsjednika Odbora, Luku Denonu.

S poštovanjem,

PREDSJEDNIK ODBORA

Dinko Burić, dr. med.

HRVATSKI SABOR
Odbor za predstavke i pritužbe

**IZVJEŠĆE O RADU ODBORA ZA PREDSTAVKE
I PRITUŽBE ZA 2014. GODINU**

Zagreb, svibanj 2015.

IZVJEŠĆE O RADU ODBORA ZA PREDSTAVKE I PRITUŽBE ZA 2014. GODINU

SADRŽAJ

	Stranica
1. UVODNE NAPOMENE	3
2. PREGLED PREDSTAVKI I PRITUŽBI PO PODRUČJIMA	5
U izvješću Odbora upozorava se na:	
a) predstavke i pritužbe vezane za rad pravosuđa i uprave	
b) predstavke i pritužbe koje se odnose na prava iz mirovinskog i zdravstvenog osiguranja, socijalne skrbi i zaštite obitelji	
c) predstavke i pritužbe u vezi sa stambenom, komunalnom i imovinskopравnom problematikom	
d) predstavke i pritužbe iz područja radnih odnosa, predstavke i pritužbe sindikata koji zastupaju interese javnih i državnih službenika i namještenika	
e) predstavke i pritužbe iz ostalih područja	
f) kategoriju neosnovanih predstavki i pritužbi iz raznih područja:	
Pregled broja predstavki i pritužbi po područjima u 2013., 2014. godini i ostalo – tablični prikaz	7
2.1. Pravosuđe i uprava	8
2.2. Prava iz mirovinskog i zdravstvenog osiguranja, socijalne skrbi i zaštite obitelji	9
2.3. Stambena, komunalna i imovinskopравna problematika	10
2.4. Rad i radni odnosi	12
2.5. Ostala područja	13
2.6. Razna područja - kategorija neosnovanih predstavki	13
3. ANALIZA PREDSTAVKI I PRITUŽBI -KARAKTERISTIČNI SLUČAJEVI	14
4. ZAKLJUČNA RAZMATRANJA	22

IZVJEŠĆE O RADU ODBORA ZA PREDSTAVKE I PRITUŽBE ZA 2014. GODINU

1. UVODNE NAPOMENE

Odbor za predstavke i pritužbe Hrvatskoga sabora jednom godišnje, sukladno članku 107. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, broj 81/13.), podnosi izvješće o svom radu kako bi izvijestio Hrvatski sabor o uočenim nepravilnostima kršenja zakonskih propisa, kao i prava građana u postupku pred državnim tijelima koja imaju javne ovlasti.

Dana 19. ožujka 2015. godine zastupnici u Hrvatskom saboru raspravljali su o Izvješću Odbora za predstavke i pritužbe za 2013. godinu. Rasprava je zaključena 19. ožujka 2015. godine, a Izvješće je prihvaćeno na 16. sjednici Hrvatskoga sabora 20. ožujka 2015. godine, sa 100 glasova „za“ i 2 glasa „suzdržana“.

Godišnje izvješće o radu Odbora za 2014. godinu prikazuje rad i aktivnosti Odbora te daje pregled podataka o predstavkama i pritužbama za 2014. godinu. U razdoblju u kojem se Izvješće podnosi Odbor je održao dvije (2) sjednice na kojima je razmatrao predstavke i pritužbe karakterističnog sadržaja, upozoravao na štetne pojave od šireg značenja te predlagao poduzimanje potrebnih mjera za njihovo otklanjanje.

Sukladno svom djelokrugu Odbor je u 2014. godini postupao, odnosno zaprimio i obradio ukupno 385 predmeta, od čega 306 novih pisanih predavki i pritužbi. Uz 306 novih predmeta tijekom 2014. godine nastavilo se postupati u 79 predmeta otvorenih u 2011., 2012. i 2013. godini. Radi se o predstavkama, kao i opetovanim predstavkama i pritužbama građana.

Od navedenog ukupnog broja predavki i pritužbi 193 bilo je iz područja pravosuđa i uprave, 64 predmeta sa socijalnom i zdravstvenom problematikom te iz područja zaštite obitelji, 56 iz područja stambene, komunalne i imovinskopravne problematike, 16 iz područja rada i radnih odnosa, 38 predmeta čine ostala područja i 18 predavki i pritužbi iz raznih područja - neosnovane.

Tijekom izvještajnog razdoblja s građanima je osim pisanim putem (redovitom poštom, telefaksom, elektroničkom poštom i građani podneske donose osobno), komunikacija ostvarivana izravno telefonski. Pravodobno se odgovaralo na upite građana, u izravnom kontaktu telefonom, (svaki telefonski upit evidentira se), davale su im se informacije te su savjetovani u ostvarivanju svojih prava u ukupno 300 slučajeva. To znači da je Odbor, na razini predsjednika Odbora, tajnice Odbora ili savjetnika u Odboru, omogućio svim građanima koji su to tražili da usmeno iznesu svoje probleme te ih se nakon toga uputilo na podnošenje pisanog podneska Odboru ili nadležnom tijelu.

Sve pristigle pisane predstavke i pritužbe upućene Odboru obrađene su u skladu s Poslovníkom Hrvatskoga sabora, evidentirane su, razmatraju se, provjerava se utemeljenost i na osnovi njihova sadržaja upućene su nadležnim tijelima na postupanje. O tome su obaviješteni podnositelji predavki i pritužbi ili im je neposredno pisano i odgovoreno, u roku od 30 dana.

Osim postupanja po predstavkama i pritužbama izvještavamo i o sudjelovanju predstavnika Odbora za predstavke i pritužbe na sastanku sa službenicima parlamenta i predstavnicima civilnog društva Republike Albanije, koji su 9. prosinca 2014. godine boravili u radnom posjetu Hrvatskom saboru i tom prigodom su se sastali s potpredsjednikom i tajnicom ovoga Odbora. Istaknuta je potreba za razmjenom iskustava u vezi s predstavkama i pritužbama, ustavnim pravom građana i obvezama državnih i drugih javnih tijela da u okvirima svojih nadležnosti djeluju po predstavkama ili pritužbama.

2. PREGLED PREDSTAVKI I PRITUŽBI PO PODRUČJIMA

U izvješću Odbora upozorava se na:

- a) predstavke i pritužbe vezane za rad pravosuđa i uprave te na rad sudova:
 - dugotrajnost sudskih postupaka
 - područje nadležnosti Državnog odvjetništva Republike Hrvatske i Ureda za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta
 - postupanje policijskih službenika
 - prigovori osoba lišenih slobode
 - provođenje ovrha na računima pravnih i fizičkih osoba
 - područje zaštite potrošača

- b) predstavke i pritužbe koje se odnose na:
 - prava iz mirovinskog osiguranja
 - prava iz zdravstvenog osiguranja
 - socijalnu skrb i zaštitu obitelji

- c) predstavke i pritužbe u vezi sa stambenom, komunalnom i imovinskopравnom problematikom:
 - vlasnička prava i povrat imovine
 - stambena prava
 - bespravna gradnja i zaštita okoliša

- d) predstavke i pritužbe iz područja radnih odnosa, posebice predstavke i pritužbe sindikata koji zastupaju interese javnih i državnih službenika i namještenika

- e) predstavke i pritužbe iz ostalih područja

- f) kategoriju neosnovanih predstavki i pritužbe iz raznih područja.

U predstavkama i pritužbama koje su građani uputili ovom Odboru u 2014. godini prituživali su se na postupanje tijela državne i lokalne uprave, odnosno upozoravali na probleme ili pojave u određenom upravnom području, to su:

- predstavke i pritužbe iz nadležnosti ministarstava: Ministarstva gospodarstva, Ministarstva financija, Ministarstva unutarnjih poslova, Ministarstva regionalnog razvoja i fondova EU, Ministarstva rada i mirovinskog sustava, Ministarstva vanjskih i europskih poslova, Ministarstva uprave, Ministarstva graditeljstva i prostornog uređenja, Ministarstva poduzetništva i obrta, Ministarstva pomorstva, prometa i infrastrukture, Ministarstva poljoprivrede, Ministarstva zaštite okoliša i prirode, Ministarstva pravosuđa, Ministarstva turizma, Ministarstva zdravlja, Ministarstva kulture, Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta, Ministarstva branitelja, Ministarstva obrane i Ministarstva socijalne politike i mladih
- pritužbe iz nadležnosti HZMO-a vezano za probleme isplate mirovine, obiteljske mirovine, ustega mirovine i upiti vezani za ostvarivanje starosne mirovine; hrvatski branitelji obraćali su se s upitima u vezi s mirovinom po posebnim propisima, o dodatku na mirovinu, o povećanju mirovine
- pritužbe iz nadležnosti HZZO-a
- predstavke i pritužbe iz nadležnosti centara za socijalnu skrb.

Predstavke i pritužbe građana odnosile su se na različite vrste prigovora: na rad i postupanje sudova, dugotrajnost sudskih postupaka, osobe lišene slobode prituživali su se na neodgovarajuće postupanje u zatvorima, na moguće povrede prava od strane zatvorskog sustava, neodgovarajuće liječenje i neadekvatan smještaj.

Sve veći broj pristiglih prijavi pokazuje spremnost građana da se bore za svoja prava i suprotstave korupciji, upućene su DORH-u i USKOK-u.

Pritužbe u svezi s postupanjem policijskih službenika MUP-a (zbog neprofesionalnosti, prekomjerne uporabe sredstava prisile prema građanima); pojedini policijski službenici prituživali su se na povrede prava iz radnog odnosa od strane MUP-a.

Odbor je tijekom 2014. godine zaprimio podneske građana oboljelih od PTSP-a, osoba s invaliditetom, osoba s duševnim smetnjama, roditelja djece s teškoćama u razvoju, beskućnika (osoba u iznimno teškom socijalno-zdravstvenom položaju), žrtava višegodišnjeg obiteljskog nasilja i ovisnika, vezanih za nepoštivanje njihovih prava i interesa.

Pritužbe u svezi s ostvarivanjem socijalnih prava.

Predstavke i pritužbe građana u svezi s ovrhama.

Nadalje, predstavke i pritužbe u kojima su se građani prituživali na probleme iz nadležnosti lokalne uprave, općina i gradova, odnosno županija (grada Zagreba, grada Splita, grada Šibenika, grada Osijeka, grada Vukovara, grada Karlovaca, grada Rijeke, grada Krka, grada Makarske, grada Dubrovnika, Stona, Cavtata, Dugog Sela, Siska, Varaždina, Duge Rese, Velike Gorice, Novog Vinodolskog, Pule, Drniša, Baške Vode, Donje Stubice, Vinkovaca, Plaškog, Udbine, Kutine, Đakova, Slavenskog Broda i otoka Raba i dr.), u svezi s imovinskopravnim odnosima, zaštitom prava vlasništva, smetnjom posjeda, ubrzanjem postupaka stambenog zbrinjavanja, rješavanjem pitanja koja se tiču prava - statusa zaštićenih najmoprimaca, u vezi s rješavanjem statusa stanara u nacionaliziranim i konfisciranim stanovima, dodjelom gradskih stanova u najam i dodjelom socijalnih stanova, rješavanjem pitanja oko poslovnih prostora u zakupu, otkupom lokala, unapređenjem kvalitete javnih usluga - odvoza smeća, vodnom uslugom, naknadom štete od elementarnih nepogoda od poplava i dr.

U pisanim predstavkama i pritužbama građani su izražavali nezadovoljstvo kvalitetom pruženih usluga, upozoravali su na probleme s kojima su se suočavali i upozoravali na prepreke s kojima su se susretali. S druge strane ovaj Odbor suočen je s rastućom potražnjom i očekivanjima građana što se tiče uspostavljanja bolje suradnje (dijaloga) između njih i nadležnih institucija na svim razinama vlasti, koje su mjerodavne za rješavanje njihovih problema, u svrhu unapređenja kvalitete života.

**Pregled broja predstavki i pritužbi po područjima u 2013., 2014. godini i ostalo -
tablični prikaz**

Redni broj	Predstavke i pritužbe po područjima	Predmeti iz 2013. godine	Novopristigli predmeti u 2014. godini	Predmeti iz prijašnjih godina, (2011., 2012. i 2013. godina), obrađeni u 2014. godini	Ukupan broj predmeta (4+5)
1	2	3	4	5	6
1.	Pravosuđe i uprava	216	146	47	193
2.	Prava iz mirovinskog i zdravstvenog osiguranja, socijalne skrbi i zaštite obitelji	100	54	10	64
3.	Stambena, komunalna i imovinskopravna problematika	121	43	13	56
4.	Rad i radni odnosi	37	13	3	16
5.	Ostala područja		38		38
6.	Razna područja - neosnovane predstavke i pritužbe	17	12	6	18
7.	Ukupno:	491	306	79	385

Napomena: U Odboru je u 2014. godini ukupno obrađeno 385 predmet, od toga 306 novih pisanih predstavki i pritužbi, obrađeno je 79 predmeta prenesenih iz prijašnjih godina 2011., 2012. i 2013. godine, dakle postupanje po istim je nastavljeno i u 2014. godini, a radi se o predstavkama, kao i opetovanim predstavkama i pritužbama građana.

2.1. Pravosuđe i uprava

U 2014. godini u Odboru se postupalo u 193 predmeta iz područja pravosuđa i uprave, od kojih se 32 predmeta, odnosno predstavke i pritužbe odnose na područje pravosuđa, na rad sudbene vlasti i kvalitetu sudskih odluka. Građani opetovano upozoravaju na nemogućnost ostvarivanja svojeg prava na donošenje odluka u razumnom roku. Kao i u prošlom izvještajnom razdoblju veći dio je predstavki u kojima se građani pritužuju na dugotrajnost postupka pred pojedinim sudovima ili na ponašanje pojedinih sudaca prema stranki, upozoravaju na neučinkovitost sudstva na svim razinama ovisno o tijeku postupaka ili su bili nezadovoljni sudskim odlukama.

U devet (9) obrađenih predstavki i pritužbi građani su se prituživali na stanje u hrvatskim zatvorima, na moguće povrede prava od strane zatvorskog sustava, prituživali su se na postupanje službenika. Osobe lišene slobode žalile su se na neodgovarajuće uvjete smještaja u zatvorskom sustavu, na kvalitetu zdravstvene zaštite i na neodobranje premještaja.

Predstavke gore navedenog sadržaja Odbor je upućivao, najčešće Ministarstvu pravosuđa, a ponekad i predsjednicima sudova, da sukladno sa svojim ovlastima, nakon utvrđivanja činjenica, izvijeste podnositelje predstavki i pritužbi, odnosno ovaj Odbor o stanju spisa predmeta.

Odbor je zaprimio i postupao u 39 predmeta, pisanih predstavki i pritužbi iz nadležnosti Državnog odvjetništva Republike Hrvatske, županijskih i općinskih državnih odvjetništava i USKOK-a u kaznenim i građansko-upravnim predmetima. Predstavke i pritužbe tog sadržaja Odbor je proslijedio Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske odnosno Uredu Glavnog državnog odvjetnika i USKOK-u te smo zatražili očitovanja, zaprimali odgovore - izvješća o poduzetome.

Postupali smo po pritužbama građana koji su bili nezadovoljni kvalitetom rada i učinkovitosti državnog odvjetništva ili su iskazivali nezadovoljstvo zbog nepokretanja kaznenih postupaka po kaznenim prijavama, u pojedinačnim slučajevima bilo je i zahtjeva kojima se tražio nadzor na radom državnog odvjetništva.

U 43 predmeta Odbor je postupao po zaprimljenim predstavkama, pritužbama i anonimnim podnescima građana u kojima su se žalili na postupanje policijskih službenika, na neprofesionalno ponašanje prema građanima, na propuste u postupanju i na prekoračenja u primjeni ovlasti. Takve pritužbe uputili smo nadležnom ministarstvu.

Pojedini policijski službenici prituživali su se na povrede prava iz radnog odnosa od strane MUP-a, pritužbe smo upućivali nadležnom ministarstvu i Odboru za državnu službu.

U Odboru je tijekom 2014. godine zaprimljeno te se postupalo u 26 predmeta u svezi s pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji. Pritužbe su se odnosile na poteškoće zbog utvrđivanja statusa hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata, na dužinu trajanja postupaka kojima se utvrđuju njihova materijalna prava, probleme zapošljavanja i stambeno zbrinjavanje te predstavke zbog teške materijalne situacije i siromaštva.

Pritužbe branitelja upućivali smo nadležnim ministarstvima.

Dio postupanja povodom zaprimljenih pritužbi bio je vezan uz ovrhe na novčanim sredstvima građana, plaćama i mirovinama (blokada tekućih računa građana). U Odboru smo

postupali u 25 predmeta, građani su dobivali ovrhe na nekretnine zbog nemogućnosti vraćanja kredita, zbog duga za struju, vodu, plin, zbog nepodmirenja HRT pristojbe, upozoravali su da nisu bili obaviješteni o pokretanju ovršnih postupaka. Građani su se prituživali zbog deložacija (provodi se sukladno sudskoj odluci, na koju se mogu ulagati pravna sredstva) Problem ovrhe ima sve više osoba u RH, a posljedice trpe svi članovi obitelji.

Osim gore navedenih problema koji su kontinuirano prisutni u podnescima građana u 19 pisanih predstavki i pritužbi građani su izražavali nezadovoljstvo radom i postupanjem pojedinaca u tijelima lokalne i područne (regionalne) samouprave, upozoravali su na moguće nezakonitosti u njihovu radu, tražili nadzor nad radom i njihovo sankcioniranje.

Pisane predstavke i pritužbe koje su zaprimljene i odrađene, a koje se odnose na rad tijela državne uprave i tijela koja imaju javne ovlasti, Odbor je prosljeđivao na mjerodavno postupanje nadležnim ministarstvima i drugim nadležnim tijelima, ovisno o sadržaju predstavke i pritužbe te smo zatražili očitovanja o utvrđenom i učinjenom.

Skreće se pozornost na činjenicu da je tijekom prošle godine veliki broj građana došao i osobno u Hrvatski sabor tražeći pravnu pomoć, a bilo je i mnogobrojnih telefonskih poziva. Na sve upite i zamolbe za pružanje pravnih savjeta i mišljenja u mnogim slučajevima Odbor je upućivao građane da traže pravnu pomoć odvjetnika, a u slučaju sudske nadležnosti upozoravali smo ih da ne propuste rokove za podnošenju redovnih i izvanrednih pravnih lijekova protiv odluka sudova. Građane smo informirali da mogu zatražiti besplatnu pravnu pomoć u Ministarstvu pravosuđa ili uredima državne uprave u županijama, gdje im se mogu pružiti pravni savjeti ili opće pravne informacije, odnosno izraditi podnesci.

2.2. Prava iz mirovinskog i zdravstvenog osiguranja, socijalne skrbi i zaštite obitelji

U proteklom razdoblju zaprimljeno je ukupno 64 predmeta, odnosno predstavki i pritužbi pisanog sadržaja koje se odnose na povredu prava iz mirovinskog i zdravstvenog osiguranja, socijalne skrbi i zaštite obitelji.

U 26 pritužbi građani su najčešće upozoravali na probleme na koje nailaze pri ostvarivanju svojih prava, kod Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje i Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje. Pritužbe građana odnosile su se na priznavanje prava iz mirovinskog osiguranja, na ishode postupaka radi ostvarivanja prava na obiteljsku mirovinu ili invalidsku mirovinu i visinu naknade za tjelesno oštećenje, pritužbe osiguranika i korisnika da im je mirovina smanjena (pojedini branitelji žalili su se da im je mirovina smanjena), ili su nezadovoljni visinom utvrđene mirovine, odnosno žalili su se zbog neisplate mirovine u razdoblju 1991. - 2005. godine.

Nadalje, građani su se žalili na moguće propuste u radu nadležnih institucija, na odugovlačenje postupka, tj. nerješavanje zahtjeva osiguranika u zakonskom roku, a zbog kojih nisu mogli ostvariti zajamčena prava. Bilo je pritužbi u svezi s navodnim nezakonitim imenovanjima u HZMO-u.

U području zdravstvenog osiguranja građani su u pritužbama upozoravali na poteškoće u ostvarivanju prava na obvezno zdravstveno osiguranje, u ostvarivanju statusa u obveznom zdravstvenom osiguranju i vezano za ostvarivanje prava radnika-pomoraca u slučaju privremene nesposobnosti za rad.

Budući da je navedena tematika iz djelokruga Hrvatskoga zavoda za zdravstveno osiguranje pritužbe smo prosljeđivali Zavodu na nadležno postupanje.

Građani su nam se obraćali s upitima u svezi sa stjecanjem statusa osigurane osobe kao člana obitelji, a vezano za dopunsko zdravstveno osiguranje iste smo upućivali da se izravno obrate HZZO-u.

Odbor je postupao u 28 predmeta iz područja socijalne skrbi i zaštite obitelji, građani su se obraćali zbog nemogućnosti ostvarivanja prava iz socijalne skrbi ili zbog niskih iznosa zajamčene minimalne naknade, posebice jednokratne novčane pomoći starijim osobama, samcima i članu kućanstva.

Među korisnicima socijalne skrbi najčešće su starije osobe, ovisne o pomoći druge osobe, bez mirovine i drugih prihoda obraćale su se ovom Odboru za savjet ili informacije radi ostvarivanja svojih prava, vezano za isplatu u kući, odnosno pomoć za održavanje, pomoć za podmirenje troškova stanovanja, (najamnina, komunalna naknada, električna energija, grijanje, plin, vode i dr.), radi podmirenja osnovnih životnih potreba i u svrhu poboljšanja kvalitete života.

Bilo je upita roditelja školske djece u svezi s potporama za obrazovanje, odnosno potporama za troškove prijevoza i školskih udžbenika.

U manjem broju, u 10 predstavki, Odboru su se pritužbama obraćali roditelji djece s teškoćama u razvoju i osobe s invaliditetom u kojima su upozoravali na povredu njihovih prava. Osobe s duševnim smetnjama prituživale su se na smještaj u ustanove bez pristanka. Bilo je pritužbi osoba u iznimno teškom socijalno-zdravstvenom položaju, neke su žrtve višegodišnjeg obiteljskog nasilja (bez posla i bez doma), te obraćanje beskućnika bez reguliranog boravka/prebivališta.

Iz područja zdravstvene zaštite ovaj Odbor osobito upozoravale na pritužbe građana koje se odnose na nezadovoljstvo radom pojedinih liječnika opće prakse, liječnika dentalne medicine, u svezi s utvrđivanjem statusa osiguranika, listom čekanja, snošenjem troškova bolničkog liječenja te odnosom medicinskog osoblja prema pacijentima u primarnoj i sekundarnoj zdravstvenoj zaštiti (vezano uz nezadovoljstvo kvalitetom, sadržajem i vrstom pruženih zdravstvenih usluga). Takve pritužbe upućivane su na mjerodavno postupanje Ministarstvu zdravlja.

Odbor je predstavke i pritužbe građana vezano za gore spomenute probleme uputio nadležnim tijelima, preporučio nadležnim centrima za socijalnu skrb da pažljivo preispitaju svaki slučaj, da utvrde sve relevantne činjenice te upute građane na postupak za ostvarivanje njihovih prava.

2.3. Stambena, komunalna i imovinskopravna problematika

U 2014. godini zaprimljeno je i obrađeno ukupno 56 predmeta, tj. predstavki i pritužbi koje su se odnosile na stambenu, komunalnu i imovinskopravnu problematiku.

Odbor je postupao u 26 pritužbi vezano za stambeno zbrinjavanje osoba koje su se vratile ili dolaze na područje posebne državne skrbi, dugotrajnost postupaka za stambeno zbrinjavanje, probleme građana oko vlasničkih i drugih stvarnih prava, dodjelu gradskog ili općinskog stana u najam, takozvano socijalno stanovanje, otkup državnog stana, obnovu kuća, održavanje stambenih zgrada i dr.

Odbor je postupao u 12 pritužbi građana vezanih za bespravnu gradnju, postupke legalizacije, nepravodobnu intervenciju građevinske inspekcije, odnosno prituživalo se zbog neizvršavanja inspekcijskih rješenja i zbog neprovođenja postupaka prisilnog uklanjanja. Pojedine stranke izražavale su nezadovoljstvo zbog nemogućnosti dobivanja informacija o stanju spisa i nedobivanja odgovora na prigovore upućene Ministarstvu graditeljstva i prostornog uređenja. Odbor je u takvim slučajevima upućivao požurnice nadležnom ministarstvu te ujedno tražio žurno postupanje i obavijest o učinjenom.

Građani su se prituživali zbog povrede svojih prava u postupcima koji se vode pred nadležnim tijelima, s obzirom na to da postupci uklanjanja bespravno sagrađenih objekata traju i više godina, te su od Odbora tražili zaštitu prava zajamčenih Ustavom i zakonom.

Na području prostornog uređenja gradova ili općina građani su zatražili zaštitu svojih prava u postupcima realizacije prostornog plana uređenja, npr. u postupcima izdavanja lokacijske dozvole što je u nadležnosti gradova i općina, odnosno nadležnog ministarstva.

Povreda prava na dom očituje se kroz razne oblike, a u postupcima po predstavkama i pritužbama, u 8 predmeta, radilo se o ometanju posjeda prekomjernoj buci i neugodnim mirisima iz ugostiteljskih objekata, industrijskih postrojenja i odlagališta otpada u blizini naseljenih mjesta i sličnom. Građani su izražavali zabrinutost za svoje zdravlje. Postupanje Odbora po predstavkama i pritužbama usmjereno je na inspekcije nadležne za pojedina područja (sanitarna, građevinska i dr.).

U okviru područja imovinskopravnih odnosa u pojedinačnim pritužbama, tj. u tri (3) pritužbe građani su upozoravali na problem zaštićenih najmoprimaca privatnih stanova i prava vlasnika ovih stanova.

Broj pritužbi koje se odnose na povredu prava na obnovu u ratu oštećenih i uništenih kuća je smanjen, a slučajevi u kojima nam se građani obraćaju odnose se na osobe starije životne dobi koje još nisu ostvarile pravo na obnovu zbog različitih razloga, ali najčešće zbog neukosti i nesnalaženja.

Neki građani smatraju da imaju pravo na obnovu obiteljske kuće, međutim, da bi ostvarili pravo na obnovu, morali su imati prebivalište na tom području do početka ratnih operacija.

Odbor je predstavke i pritužbe građana, vezano uz gore navedenu problematiku, prosljeđivao nadležnim ministarstvima, Državnom uredu za obnovu i stambeno zbrinjavanje te uredima državne uprave u županijama i nadležnom upravnom tijelu Grada Zagreba.

U izvještajnom razdoblju Odbor je postupao u sedam (7) pristiglih pritužbi iz područja uređenog Zakonom o naknadi za imovinu oduzetu za vrijeme jugoslavenske komunističke vladavine. U pojedinačnim predstavkama i pritužbama upozorava se na probleme u svezi s povratom imovine oduzete za vrijeme jugoslavenske komunističke vladavine, na dugotrajnost postupka pred nadležnim tijelima te na načine i oblike vraćanja takve imovine.

Pojedinačna pritužba upućena je od strane talijanskog državljanina kojom se obratio Odboru za predstavke i pritužbe, vezano za rješavanje pitanja optantske imovine. Pritužbu smo uputili Ministarstvu pravosuđa koje se očitovalo nakon požurnice Odbora.

Građani su se obraćali ovom Odboru opetovanim pritužbama i požurnicama, radi se o osobama starije životne dobi koje smatraju da neće dočekati zadovoljštinu za oduzete im nekretnine.

Glavni prigovor odnosi se na dugotrajnost rješavanja ovih postupaka, jer neki traju i duže od osamnaest godina, najčešće zbog toga što se ulažu redovna ili izvanredna pravna sredstva zbog čega se postupak povrata produžava.

Odbor je predstavke i pritužbe vezano za imovinskopravne odnose prosljeđivao uredima državne uprave u županijama i gradovima (Gradu Zagrebu, Gradu Dubrovniku i dr.) i Ministarstvu pravosuđa te smo požurivali njihovo postupanje.

Odboru su se obraćali građani osobno ili putem telefona sa zamolbom za pomoć u tumačenju pojedinih zakonskih propisa iz stambeno - komunalne i imovinskopravne problematike.

2.4. Rad i radni odnosi

U ovom izvještajnom razdoblju zaprimljeno je 16 predmeta iz ovog područja.

U predstavkama i pritužbama upozoravalo se na povrede prava iz radnog odnosa, prestanak radnog odnosa, moguće povrede učinjene u natječajnom postupku, raspored i premještanje u državnoj službi, neisplaćivanje osobnog dohotka te na šikaniranje na radnom mjestu (mobbing). U pojedinim pritužbama upozoravalo se na neučinkovitost, odnosno dugotrajnost postupka u ostvarivanju prava državnih službenika i namještenika pred Odborom za državnu službu.

Neke od pritužbi iz ovog područja prenesene su iz prijašnjih godina, a odnosile su se na povrede prava zatečenih policijskih službenika, odnosno njihovo raspoređivanje na druga radna mjesta te na nezakonit način provedbe internih oglasa za popunu radnih mjesta, kao da se radi o slobodnim radnim mjestima vezano za tu problematiku ovom Odboru obraćali su se pritužbama sindikati i njihovi povjerenici koji djeluju u tijelima državne vlasti.

Odbor je predstavke iz ovog područja prosljeđivao nadležnim ministarstvima i Odboru za državnu službu, a zbog velikog broja žalbi koje su policijski službenici upućivali Odboru za državnu službu, ovaj Odbor upućivao je požurnice zbog izostanka njihovog očitovanja u razumnom roku.

Pojedini građani žalili su se na moguće povrede prava iz radnog odnosa u javnim službama osnovnim te srednjoškolskim ustanovama (imenovanje i/ili razrješenje ravnatelja/ica javnih ustanova i zdravstvenih ustanova). Pritužbe koje su upućivale na moguće nepravilnosti pri zapošljavanju dostavili smo na postupanje nadležnom ministarstvu, odnosno prosvjetnoj inspekciji.

Radi prijave mogućih nezakonitosti građani su upućivani na nadležne inspekcijske službe. Ujedno su obaviješteni da pravna mišljenja i tumačenja o primjeni propisa iz radnog odnosa mogu zatražiti od Ministarstva rada i mirovinskog sustava te su upućivani na sudsku zaštitu prava.

2.5. Ostala područja

Osim navedenih područja Odbor je u 2014. godini postupao u 38 predmeta iz ostalih područja. Radi se o predstavkama i pritužbama građana, u kojima su se prituživali na kvalitetu pruženih usluga od strane privatnih tvrtki, javnih poduzeća koja nude plin, vodu, struju, telekomunikacije, željeznički prijevoz itd.

Pojedinačne pritužbe građana odnosile su se na rad i postupanje javne ustanove Hrvatske radio-televizije (HRT-a), te smo ih prosljeđivali na postupanje HRT-u. Nadalje, bilo je pritužbi građana na rad i postupanje odvjetnika zbog nezadovoljstva obavljenim zastupanjem. Njih smo upućivali na nadležno postupanje u Hrvatsku odvjetničku komoru. Neke pritužbe odnosile su se na postupanje javnih bilježnika u svezi s javnobilježničkim tarifama. Pojedinačne pritužbe na postupanje banaka upućivali smo HNB-u predstavku Hrvatskog društva sudskih vještaka na Pravilnik stalnih sudskih vještaka dostavili smo na postupanje u Ministarstvo pravosuđa, a pritužba na rad Dentalne komore i liječnice dentalne medicine upućena je na nadležno postupanje Hrvatskoj komori dentalne medicine.

Nadalje, bilo je pritužbi građana na rad Ureda za obnovu i stambeno zbrinjavanje, pritužbe na rad i zahtjevi za smjenu pučke pravobraniteljice i zamjenice, pritužbe na rad pravobraniteljice za djecu, pravobraniteljice za ravnopravnost spolova, na rad Ministarstva graditeljstva i prostornog uređenja, Ministarstva pravosuđa, Ministarstvo socijalne politike i mladih, centara za socijalnu skrb i dr.

Sve pisane predstavke i pritužbe građana u kojima su se prituživali na rad i postupanje privatnih tvrtki, javnih poduzeća i ostalih, Odbor je prosljeđivao na mjerodavno postupanje ovisno o njihovoj nadležnosti nadležnim tijelima te nadležnim ministarstvima, ovisno o sadržaju predstavke i pritužbe.

2.6. Razna područja - kategorija neosnovanih predstavki i pritužbi

I u ovom izvještajnom razdoblju manji broj zaprimljenih predstavki i pritužbi je neosnovan, a radilo se o subjektivnoj ocjeni podnositelja kada su u postupku ostvarivanja prava bili nezadovoljni nepovoljnim rješenjem (odgovorom) te smatrali opravdanim njihovo podnošenje.

Zatim tu spadaju predstavke i pritužbe nerazumljivog sadržaja ili se radilo o komentarima na dnevno-politička događanja, u ukupnom broju od 18 predmeta.

4. ANALIZA PREDSTAVKI I PRITUŽBI - KARAKTERISTIČNI SLUČAJEVI

1.

Opis slučaja:

Pritužitelj I. R. i stanovnici mjesta Lukovo Šugarje, Rudelić Drage i Porata, Ličko-senjske županije, obratili su se Hrvatskom saboru, u svezi s navodnim kršenjem članka 54. stavka 3. Pomorskog zakonika i članka 215. Kaznenog zakona od strane tvrtke „S. - T.“ d.o.o., Č., koja je vlasnik koncesije za uzgoj i izlov ribe na lokaciji Lukovo Šugarje.

Među ostalim, u pritužbi podnositelji ističu da su vlasnici tvrtke „S. - T.“ d.o.o., Č. u 2013. godini šest oštećenih kaveza za uzgoj ribe premjestili u uvalu Porat zajedno s pratećom opremom (užad, mreže, bove i sidra). Imenovana tvrtka svojim navodnim postupanjem i naknadnim nečinjenjem, kršenjem koncesijskih uvjeta ugrožava sigurnost priobalne plovidbe, predstavlja značajnu prepreku svakodnevnom životu stanovnika toga područja i ugrožava ekosustav Parka prirode “Velebit”.

Poduzete mjere:

Odbor za predstavke i pritužbe Hrvatskoga sabora razmotrio je navode iz predmetne pritužbe na svojoj sjednici održanoj 10. srpnja 2014. godine. Nakon provedene rasprave Odbor je zaključcima pod točkama 1. - 4. predložio:

1. Predlažemo skupštini Ličko-senjske županije kao javnopravnom tijelu koje je zaključilo ugovor o koncesiji s tvrtkom „S. – T.“ d.o.o., Č. preispitivanje suglasnosti za izdavanje koncesije s obzirom na navode o grubom kršenju uvjeta ugovora o koncesiji.
2. Odbor predlaže da u okviru svoje nadležnosti Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture i Ministarstvo poljoprivrede nalože tvrtki „S. – T.“ d.o.o., Č. hitno uklanjanje neposredne opasnosti za život i imovinu tako da navedena tvrtka uskladi stanje koncesijskog polja s ugovorom o koncesiji te ukloni kaveze za uzgoj ribe iz uvale Porat u razumnom roku.
3. Predlažemo Ministarstvu graditeljstva i prostornog uređenja provođenje očevida na lokaciji Porat, Lukovo Šugarje s obzirom na navode da je tvrtka „S. – T.“ d.o.o. bespravno gradila temelje na pomorskom dobru u svrhu stacioniranja skladišnih kontejnera.
4. Predlažemo Ministarstvu zaštite okoliša i prirode provođenje očevida na lokaciji Porat, Lukovo Šugarje i utvrđivanje odgovornosti za navodno nezakonito deponiranje opasnog otpada na području Parka prirode „Velebit“, na lokaciji Porat, Lukovo Šugarje, s obzirom na navode kako je tvrtka „S. – T.“ d.o.o. na navedenoj lokaciji odložila veće količine plastičnih elemenata, mreža obraslih školjkama i algama, ulja, maziva i goriva bez odgovarajućih mjera zaštite i nadzora.

Napominjemo, s obzirom na to da ovaj Odbor nije dobio očitovanja nadležnih tijela po predmetnoj pritužbi, zatraženo je njihovo žurno postupanje te su im upućene tri požurnice 30. rujna, 1. prosinca i 31. prosinca 2014. godine. Ujedno smo zamolili da podnositelja pritužbe i ovaj Odbor izvijeste o poduzetom.

Ishod slučaja:

Odbor je zaprimio očitovanje Lučke kapetanije Senj iz Senja 20. listopada 2014. godine, u vezi s predmetnom pritužbom I. R. u kojem se navodi:

Da Ugovor o koncesiji na pomorskom dobru u svrhu gospodarskog korištenja za uzgoj kalifornijske pastrve postoji od 9. ožujka 2010. godine kao i dodatak ugovoru koji je zbog promjene koncesije dala Ličko-senjska županija, (koja je upoznata sa situacijom na terenu).

Nakon što je tvrtka „J. r.“ d.o.o. koja je bila koncesionar uzgojnog polja ispred luke Porat zapala u financijske teškoće, počeli su se javljati problemi zbog zanemarivanja uzgojnog polja.

M. R., (otac I. R.), iznajmljivač apartmana, žalio se Lučkoj kapetaniji Senj u siječnju 2013. godine u svezi s devastiranim kavezima i kavezima privezanim na lučkom području.

Inspeksijskim pregledom u ožujku 2013. godine, utvrđeni su nedostaci na uzgojnom polju, a rješenjem od 18. ožujka 2013. godine naložena je sanacija polja te je dan radiooglas o pogašenim svjetlima polja.

Nadalje, u svibnju 2013. godine od strane inspektora sigurnosti plovidbe Lučke kapetanije Senj, N. T. obavljen je inspeksijski nadzor kojim je utvrđeno da je koncesionar započeo sanaciju kaveza u luci Porat. Tada je na terenu izvršen kratak razgovor s M. R. koji je opet izjavio žalbu na stanje u luci, po navodima razlog prijave bio je nereprezentativan pogled njegovim gostima.

Novi vlasnik koncesije „S. – T.“ d.o.o. Č. u srpnju 2013. godine upoznat je s obvezama koncesionara, preuzeo je koncesiju pod istim uvjetima pod koja je dana i tvrtki „J. r.“ d.o.o.

U prosincu 2013. godine I. R. se pritužio Lučkoj kapetaniji Senj u svezi s plivajućim konopima opasnim za plovidbu i kavezom koji je bura odnijela izvan lučkog područja. Redovitim inspeksijskim nadzorom u ožujku 2014. godine utvrđeno je da su kavezi privezani na lučkom području i da se na njima vrši sanacija.

U lipnju 2014. godine na sastanku koncesionara i predstavnika davatelja koncesije, (Ličko-senjske županije), izvršen je uvid u stanje koncesije kada je koncesionar uzgojnog polja izjavio da bi eksploatacija trebala krenuti u studenom 2014. godine.

Nadalje, iz očitovanja je razvidno da je u srpnju 2014. godine obavljen izvanredni inspeksijski pregled luke Porat i koncesijskog polja te je utvrđeno da se nije postupilo po rješenju inspekcije sigurnosti plovidbe tj. od sanacije nije učinjeno ništa. Tvrtki je u srpnju 2014. godine, sukladno članku 109. stavkom 1. Prekršajnog zakona, poslana obavijest da će se protiv nje i odgovorne osobe u pravnoj osobi podignuti optužni prijedlog, što je učinjeno u kolovozu 2014. godine.

Lučka kapetanija Senj, u okviru svoje nadležnosti, saslušala je odgovornu osobu u pravnoj osobi M. B., vezano za korištenje luke Porat.

U svezi s predmetnom pritužbom zaprimili smo očitovanje ministra poljoprivrede, od 4. studenoga 2014. godine, a vezano na navodno kršenje članka 54. stavka 3. Pomorskog zakonika i članka 215. Kaznenog zakona, kojim smo obaviješteni da je ribarska inspekcija provela nadzor, 22. srpnja 2014. godine, a inspektor je sastavio službenu bilješku. Nadzorom je utvrđeno da tvrtka „S. – T.“ d.o.o. Č. posjeduje povlasticu broj 385, za uzgajalište Lukovo Šugarje, (ispred uvale Porat), za uzgoj 1000 t kalifornijske pastrve na površini od 45 000 m, koja je izdanu 12. veljače 2013., te da Ugovor o koncesiji vrijedi do 9. ožujka 2030. godine.

Nadalje, inspektor je uvidom u očevidnik o uzgoju bijele ribe za 2013. godinu utvrdio da su nasad i mortalitet bili 816 kg ili 2461 komad mlađi vlastite proizvodnje. Inspeksijskim nadzorom utvrđeno je da na uzgajalištu Lukovo Šugarje nedostaje dio oznaka za granice koncesijskog polja i da nema kaveza za uzgoj ribe, da je u uvali Porat vezano 6 kaveza, jedan je oštećen i potopljen, u njima nema ribe, mreža im je oštećena te da se dio opreme nalazi na obali, nema radnika na uzgajalištu i da se ne obavlja djelatnost uzgoja ribe.

U svom očitovanju Ministarstvo poljoprivrede navodi pod kojim se uvjetima ovlašteniku povlastice za uzgoj i izlov ribe, sukladno članku 54. stavku 1. Zakona o morskom ribarstvu („Narodne novine“ broj, 81/2013. i 14/2014.) mogu rješenjem oduzeti:

- ako ovlaštenik povlastica za uzgoj tri godine uzastopce ne dostavlja podatke iz članka 57. stavka 1. Zakona
- ako ovlaštenik povlastica uzgaja vrste ili količine riba koje nisu upisane u povlastici za uzgoj
- ako je uz novčanu kaznu za prekršaj izvršena i zaštitna mjera zabrane djelatnosti uzgoja.

Ministarstvo poljoprivrede navodi da nema temelja za oduzimanje povlastica ovlašteniku s obzirom na to da nije prekršio niti jedan od gore navedenih uvjeta.

Vezano na predmetnu pritužbu I. R. pročelnica Ličko-senjske županije uputila je očitovanje ovom Odboru koje je zaprimljeno 12. prosinca 2014. godine.

Obaviješteni smo da je Županijska skupština na svojoj XI. sjednici održanoj 14. studenoga 2014. godine donijela Zaključak koji je objavljen u „Županijskom glasniku“ Ličko-senjske županije.

Pročelnica je istaknula da će župan kao izvršno tijelo davatelja koncesije primiti na znanje izvješće Povjerenstva za praćenje izvršavanja odluka i ugovora o koncesijama na pomorskom dobru, na području Ličko-senjske županije te odlučiti o daljnjem postupanju u svezi s danom koncesijom na pomorskom dobru za uzgoj kalifornijske pastrve trgovačkom društvu „S. – T.“ d.o.o. iz Č.

Ministar zaštite okoliša i prirode pisano je obavijestio Odbor, 24. prosinca 2014. godine da je Ministarstvo u dijelu svoje nadležnosti obavilo provjeru navoda iz pritužbe te je utvrđeno da je prema dodatku IV Ugovora o koncesiji na pomorskom dobru sklopljenog između davatelja koncesije Ličko-senjske županije i koncesionara, tvrtke „S. – T.“ d.o.o. Č. tvrtka obvezna dovršiti investiciju uspostave uzgajališta Jablanac i uzgajališta Lukovo Šugarje te obvezno uspostaviti proizvodnju ribe na uzgajalištu u minimalno četiri (4) kaveza na obje lokacije do 31. prosinca 2014. godine.

Koncesionar „S. – T.“ d.o.o. do trenutka inspeksijskog nadzora nije uspostavio proizvodnju ribe na lokaciji Lukovo Šugarje, a prema pisanoj izjavi prokurista M. B. u tijeku je nabava potrebne opreme i pripremni radovi koji su se trebali realizirati krajem listopada u

svrhu pokretanja proizvodnje odnosno uzgoja ribe. Prema saznanju inspekcije zaštite okoliša, s obzirom na to da se sporni kavezi u uvali Porat nalaze izvan koncesijskog polja, u tijeku su aktivnosti mjesno nadležne Lučke kapetanije Senj vezano za uklanjanje kaveza s opremom iz mora u uvali Porat.

Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja 22. siječnja 2015. godine pisanim putem obavijestilo je ovaj Odbor da je građevinski inspektor Ministarstva obavio inspekcijski nadzor - očevid na lokaciji Porat, Lukovo Šugarje, prilikom kojeg su zatečene sljedeće građevine, odnosno zahvati u prostoru:

- zidana građevina s jednostrešnim krovom zatečena je na navedenoj lokaciji nakon odlaska JNA 1991. godine
- armiranobetonska građevina („korito“) ukopana u zemlju također je zatečena na navedenoj lokaciji nakon odlaska JNA 1991. godine
- kontejner tlocrtnih dimenzija položen prijeko na tri betonska trakasta temelja vremenski je izgrađen kad i prethodno opisane građevine.

Nadalje, iz dopisa Ministarstva razvidno je da se prokurist tvrtke „S. – T.“ d.o.o. Č. očitovao da na imenovanoj lokaciji nisu izvođeni nikakvi građevinski radovi od kada su preuzeli koncesiju u prosincu 2013. godine te da zatečeni objekti nisu korišteni od Domovinskog rata do 1998. godine kada je zatečeno stanje preuzela Lučka uprava Senj, da se kao koncesionari u razdoblju od 1998. do prosinca 2013. godine spominje tvrtka „J. e.“ d.o.o. Z. i „J. r.“ d.o.o. K. Navedene tvrtke nisu izvodile građevinske radove na tom području, pa se pretpostavlja da je radove na izgradnji opisanih građevina vjerojatno izvršila bivša JNA.

2.

Opis slučaja:

Podnositelj ponovljene predstavke R. M. iz Z. obratio se Hrvatskom saboru u svezi s navodnom međunarodnom otmicom djeteta i nezakonitim izdavanjem putovnice bivše Savezne Republike Jugoslavije hrvatskoj državljanki, maloljetnoj R. M. na zahtjev majke, N. M. rođ. Đ., državljanke Republike Srbije, 6. rujna 2010. godine od strane Veleposlanstva Republike Srbije u Zagrebu, iako u trenutku izdavanja te putovnice, pomoću koje je s majkom N. M. napustila Republiku Hrvatsku, maloljetna R. M. nije imala državljanstvo Republike Srbije.

Poduzete mjere:

Odbor za predstavke i pritužbe Hrvatskoga sabora na svojoj sjednici održanoj 10. srpnja 2014. godine razmatrao je navode iz ponovljene predstavke R. M. iz Z. koja je ovom Odboru proslijeđena iz Kluba zastupnika HDSSB-a u Hrvatskom saboru, u svezi s navodnom međunarodnom otmicom djeteta i nezakonitim izdavanjem putovnice bivše Savezne Republike Jugoslavije hrvatskoj državljanki, maloljetnoj R. M.

Odbor je razmotrio navode iz ponovljene predstavke te je nakon provedene rasprave donio zaključke pod točkama 1. - 4. i predložio:

1. Odbor traži od Državnog odvjetništva Republike Hrvatske da, sukladno svome dopisu od 2. listopada 2012. godine, žurno proslijedi očitovanje Općinskog državnog odvjetništva Zagreb ovom Odboru, u svezi s predmetnom predstavkom R. M., od 24. rujna 2012. godine, vezano za navodno nezakonito izdavanja putovnice bivše Savezne Republike Jugoslavije hrvatskoj državljanki, maloljetnoj R. M., kćeri podnositelja predstavke, koju je Odbor uputio DORH-u na mjerodavno postupanje 24. rujna 2012. godine.
2. Odbor predlaže Ministarstvu vanjskih i europskih poslova Republike Hrvatske da u okviru svojih ovlasti postupi prema traženju Odbora za predstavke i pritužbe, od 24. rujna 2012. godine, u predmetu R. M. iz Z., da uputite verbalnu notu Veleposlanstvu Republike Srbije u Republici Hrvatskoj sa sjedištem u Zagrebu.
3. Odbor traži od Ministarstvu pravosuđa Republike Hrvatske da nas izvijesti što je u okviru svoje nadležnosti poduzelo po predmetnoj predstavi R. M. iz Z. te u kojem je statusu predmet trenutačno s obzirom na to da je Ministarstvo pravosuđa RH proslijedilo predmet pravosudnim tijelima Republike Srbije.

Napominjemo da je Odbor uputio dvije požurnice nadležnim tijelima 30. rujna i 18. studenoga 2014. godine, te smo zatražili da podnositelja pritužbe i Odbor pisanim putem izvijeste o poduzetim radnjama.

Ujedno, ovaj Odbor je po predmetnoj predstavi R. M. iz Z., koja je prenesena iz 2012. godine, postupao u 2014. godini te nastavio postupati i u 2015. godini, točnije za sada 25 puta.

Podnositelj ponovljene predstavke nezadovoljan poduzetim radnjama od strane nadležnih institucija ponovno je uputio dopunu predstavke ovom Odboru, 24. veljače 2015. godine, koju smo dostavili na postupanje Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske od kojeg se čeka očitovanje.

Ishod slučaja:

Državno odvjetništvo Republike Hrvatske o predstavi R. M. pisano se očitovalo ovom Odboru na dan održavanja sjednice Odbora, 10. srpnja 2014. godine, na koju su isti bili pozvani.

U očitovanju je navedeno da je nadležno državno odvjetništvo sukladno odredbi članka 65. Zakona o međunarodnoj pravnoj pomoći u kaznenim stvarima ("Narodne novine", broj 178/04) uz suglasnost R.M. putem Ministarstva pravosuđa Republike Hrvatske u veljači 2012. godine ustupilo kazneni progon protiv osumnjičene N. M. na nadležno postupanje pravosudnim tijelima Republike Srbije, time da do dana 9. srpnja 2014. godine, kad je nastalo očitovanje Državnog odvjetništva Republike Hrvatske, nije zaprimljena odluka je li kazneni progon od strane zamoljene države doista i prihvaćen.

U vezi s predmetnom predstavkom R. M. iz Z., Odbor je zaprimio odgovor Državnog odvjetništva Republike Hrvatske, od 1. listopada 2014. godine, nastavno na zaključke donesene na sjednici Odbora, u kojem nas obavještavaju da iz očitovanja Općinskog državnog odvjetništva u Zagrebu iz srpnja 2012. godine proizlazi da se predmetna predstavka R. M. odnosi na predmet Općinskog državnog odvjetništva u Zagrebu, protiv osumnjičene N. M. zbog kaznenog djela oduzimanja djeteta i maloljetne osobe iz članka 210. stavka 1. i 2. Kaznenog zakona. Nadležno državno odvjetništvo 25. srpnja 2012. godine donijelo je rješenje o odbačaju kaznene prijave na temelju članka 206. stavka 3. Zakona o kaznenom postupku., a R. M. je po primitku rješenja sukladno članku 52. stavku 2. istoga zakona preuzeo progon protiv osumnjičene N. M.

U vezi sa sumnjom na nezakonito izdavanje putovnice bivše Savezne Republike Jugoslavije hrvatskoj državljanki, maloljetnoj R. M. izvješćuju ovaj Odbor da je Općinsko državno odvjetništvo u Zagrebu povodom posebnog izvješća Policijske uprave zagrebačke, Odjela općeg kriminaliteta, Odsjeka maloljetničke delikvencije formiralo posebni kazneni predmet protiv osumnjičene N. M. zbog kaznenog djela sprječavanja i neizvršavanja mjera za zaštitu djeteta i maloljetne osobe iz članka 215. stavka 1. Kaznenog zakona. U kaznenom predmetu provedena je dokazna radnja, a na zapisnik je uzeta izjava R. M. o njegovoj suglasnosti da se kazneni progon protiv osumnjičene N. M. ustupi na nadležno postupanje Republici Srbiji što je i učinjeno s prijedlogom Državnog odvjetništva Republike Hrvatske, od 27. veljače 2012. godine, a upućen je Ministarstvu pravosuđa Republike Hrvatske, Upravi za europske poslove, međunarodnu i pravosudnu suradnju.

Na temelju zadnjih podataka iz istog Ministarstva od 14. kolovoza 2014. godine nadležno pravosudno tijelo Republike Srbije prihvatilo je kazneni progon protiv N. M., te je u tijeku postupak dokaznih radnji pred Osnovnim javnim tužilaštvom u Mionicama, a zadnje zakazano ročište bilo je 29. kolovoza 2014. godine.

Odbor je zaprimio odgovor pomoćnika ministra pravosuđa 24. studenoga 2014. godine u vezi s ponovljenom predstavkom R. M. u kojoj navodi da je Državno odvjetništvo Republike Hrvatske 2. ožujka 2012. godine dostavilo Ministarstvu pravosuđa zamolnicu Općinskog državnog odvjetništva u Zagrebu od 15. veljače 2012. godine za preuzimanje, odnosno ustupanje kaznenog progona protiv N. M. sukladno sa člankom 215. stavkom 1. Kaznenog zakona.

Zamolnica s dokumentacijom upućena je 5. ožujka 2012. godine Ministarstvu pravde i državne uprave Republike Srbije, koju su trebali dostaviti na postupanje nadležnom pravosudnom tijelu. Od imenovanog Ministarstva zatraženo je 4. srpnja 2014. godine očitovanje o preuzimanju progona i tijeku postupka, a dana 11. kolovoza 2014. godine očitovalo se Osnovno javno tužilaštvo u Mionici koje je preuzelo spise od Osnovnog javnog tužilaštva u Valjevu, u predmetu u kojem je R. M. iz Z. podnio kaznenu prijavu protiv N. M. iz LJ. zbog krivičnog djela oduzimanje maloljetnog djeteta iz članka 191. stavka 2. Krivičnog zakona Republike Srbije, završno ročište bilo je 29. kolovoza 2014. godine.

Nadalje, obaviješteni smo da će Ministarstvo pravosuđa Republike Hrvatske zatražiti od Ministarstva pravde Republike Srbije očitovanje o daljnjem tijeku ovog postupka.

Odbor je zaprimio odgovor iz Ministarstva vanjskih i europskih poslova 2. prosinca 2014. godine, a nastavno na zaključke donesene na sjednici ovog Odbora, u kojem nas obavještavaju o poduzetim radnjama u konkretnom slučaju.

Ministarstvo je notom u ožujku 2011. godine od Veleposlanstva Republike Srbije zatražilo obavijest o uvjetima izdavanja putne isprave Republike Srbije maloljetnom djetetu R. M.

Veleposlanstvo Republike Srbije očitovalo se notom u ožujku 2011. godine.

Ministarstvo je dopisom od 18. studenoga 2014. godine preko Veleposlanstva Republike Hrvatske u Beogradu zatražilo da u Ministarstvo vanjskih poslova Republike Srbije zatraži sastanak radi pribavljanja izvješća o aktivnostima, odnosno mjerama koje poduzimaju nadležna srbijanska tijela u ovom predmetu. Sastanak je održan u Ministarstvu vanjskih poslova Republike Srbije 21. studenoga 2014. godine na kojem je srbijanskoj strani izraženo nezadovoljstvo zbog dužine trajanja postupka, otežanog viđanja R. M. od strane oca i zbog nedjelovanja nadležnih tijela Srbije po pravomoćnoj odluci suda.

Veleposlanstvo Republike Hrvatske u Beogradu dopisom je uputilo 20. studenoga 2014. godine dvije note Ministarstva vanjskih poslova Republike Srbije od 10. i 12. studenoga 2014. godine Ministarstvu vanjskih i europskih poslova Republike Hrvatske.

Zaključno su istaknuli kako se preko Veleposlanstva Republike Hrvatske u Beogradu prati postupanje nadležnih srbijanskih tijela, a s Veleposlanstvom je u neposrednom kontaktu i R. M. iz Z.

Državno odvjetništvo Republike Hrvatske obavijestilo je ovaj Odbor svojim dopisom od 28. siječnja 2015. godine da su zaprimili sadržajno identičnu predstavku R. M. kojom je zatražio obavijest o rezultatima provedenog postupka nadzora rada Općinskog državnog odvjetništva u Zagrebu i Ž. P. O. zamjenice Općinske državne odvjetnice za mladež u Zagrebu u kaznenim predmetima protiv N. M. zbog kaznenog djela iz članka 215. stavka 1. Kaznenog zakona.

Temeljem prigovora R. M. iz Z. od travnja 2011. godine nadležno Županijsko državno odvjetništvo u Zagrebu provelo je tijekom 2011. godine nadzor nad radom

Općinskog državnog odvjetništva u Zagrebu vezano za kaznene predmete N. M. te je utvrđeno kako su odluke Općinskog državnog odvjetništva u istim predmetima bile zakonite i pravilne, o čemu je R. M. obaviješten naknadno dopisom Županijskog državnog odvjetništva, a na osobno traženje preko Državnog odvjetništva Republike Hrvatske.

Nadalje, Državno odvjetništvo Republike Hrvatske obavijestilo je ovaj Odbor da u odnosu na predmet Općinskog državnog odvjetništva u Zagrebu protiv N. M. zbog kaznenog djela iz članka 215. Kaznenog zakona, na koji je temeljem pribavljene izjave R. M. upućen prijedlog za preuzimanje progona Republici Srbiji, još uvijek nisu zaprimili odluku da je doista kazneni progon od zamoljene države i prihvaćen.

Ujedno, Odbor je obaviješten da je kazneni predmet Općinskog državnog odvjetništva u Zagrebu na koji se odnosi sadržaj predstavke R. M. iz rujna 2012. godine okončan donošenjem rješenja o odbačaju kaznene prijave koju je R. M. podnio protiv N. M. zbog kaznenog djela iz članka 304. i članka 305. Kaznenog zakona, o istom je u rujnu 2014. godine pisanim putem obaviješten R. M. iz Z.

ZAKLJUČNA RAZMATRANJA

Kao i prijašnjih godina i ovo izvješće temelji se na podacima do kojih je Odbor za predstavke i pritužbe dolazio postupajući po pisanim predstavkama i pritužbama građana koji smatraju da su im ljudska prava povrijeđena ili se ne ostvaruju u dovoljnoj mjeri.

Institut predstavki i pritužbi omogućava građanima da upozore na moguće propuste, pogreške, nekorektnosti i kršenje ustavnih prava od strane tijela državne vlasti, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravnih osoba koje imaju javne ovlasti i stručnih službi.

Tijekom 2014. godine u Odboru za predstavke i pritužbe postupalo se u ukupno 385 predmeta. U odnosu prema 2013. godini kada je bilo zaprimljeno i obrađeno 491 predmet, u izvještajnom razdoblju zabilježen je pad broja zaprimljenih predstavki i pritužbi za 106 predmeta.

Iako se udio predstavki i pritužbi relativno smanjio problemi na koje se upozorava važni su za građane, ali i za ovaj Odbor te se svim predstavkama i pritužbama daje posebna pozornost.

U 2014. godini osim postupanja u novim predmetima nastavljeno je postupanje u 79 predmeta iz proteklih godina. U većini ovih slučajeva podnositelji predstavki i pritužbi nisu zadovoljni ishodom rješavanja, poduzetim radnjama, odgovorima nadležnih tijela, odnosno građani nepovoljno rješenje predmeta smatraju razlogom za podnošenje opetovanih pritužbi, uglavnom se radi o pritužbama identičnog sadržaja, npr. imamo pojedine predmete u kojima je Odbor nastavio postupati 10, 20, 30 i više od 40 puta.

U tim slučajevima očekivanja građana od strane ovog Odbora su velika, poslovničke ovlasti su ograničene, a mogućnosti konkretne pomoći male.

Činjenica je da su neki od problema i situacija naših građana nerješivi za ovaj Odbor pa tako i za neke druge instance od kojih se očekuje rješavanje.

U nekim slučajevima građani koji nam se obraćaju smatraju da je službenik ovoga Odbora nekorektan ako očitovanja koja su im dana nisu u njihovom interesu.

Nadalje, treba naglasiti da je tijekom 2014. i do polovine svibnja 2015. godine od ukupno 385 predmeta riješeno njih 368 ili 95,58 % podnesenih predstavki i pritužbi.

U ovom izvještajnom razdoblju najviše predstavki i pritužbi građana zaprimljeno je u području pravosuđa i uprave i predstavljaju većinu svih predmeta u kojima su se građani prituživali.

Uvidom u predstavke i pritužbe i nadalje je prisutno nezadovoljstvo i nepovjerenje građana radom sudova, vezano uz dugotrajnost pojedinih sudskih postupaka, povredu prava na suđenje u razumnom roku i nezadovoljstvo sudskim odlukama.

Građani su upozoravali na korupciju, zlouporabu položaja i ovlasti. U pojedinačnim pritužbama građani su se žalili na kvalitetu rada i učinkovitosti državnog odvjetništva, bilo je i zahtjeva u kojima se tražio nadzor nad radom istog. Prituživali su se na postupanje policijskih službenika, na propuste u postupanju i prekoračenje ovlasti, izražavali su nepovjerenje u objektivnost vođenja postupaka unutarnjeg nadzora MUP-a.

Građani su nam se obraćali vezano za ostvarivanje prava iz socijalne skrbi zbog niskih socijalnih naknada koje nisu dovoljne za podmirenje osnovnih životnih potreba. Odbor je u svim slučajevima predstavke i pritužbe uputio nadležnim tijelima, preporučio nadležnim

centrima za socijalnu skrb da pažljivo preispitaju svaki slučaj, da utvrde sve relevantne činjenice te da upute građane na postupke za ostvarivanje njihovih prava.

Nadalje, Odbor za predstavke i pritužbe ulaže znatan napor na održavanju dobre komunikacije s građanima, radi pružanja kvalitetnih informacija i davanja odgovora na upite građana. Uz institut predstavki i pritužbi i osobne dolaske veliki je broj telefonskih poziva i upita građana iz raznih područja, zdravstvene zaštite i socijalne skrbi, vezanih uz obnovu ratom oštećenih kuća, razni upiti branitelja vezano za visinu mirovine, stambeno zbrinjavanje, vezano uz ovršne postupke itd., bilo da se radi o umirovljenicima, nezaposlenima i zaposlenima.

Bitan dio komunikacije s građanima svodi se na traženje pomoći u ostvarivanju njihovih prava i požurnice vezano za brže ostvarivanje istih.

Odbor je u slučaju šutnje administracije, neaktivnosti i sporosti u rješavanju, nakon isteka rokova za rješavanje provjeravao činjenično stanje te požurivao rješavanje predmeta radi zaštite građana od daljnjeg nepotrebnog gubljenja vremena i šteta. Upućivali smo požurnice nadležnom tijelu za postupanje i okončanje postupka u što kraćem roku, u nekim slučajevima tri i više puta.

Među nadležnim tijelima koja ne rješavaju po predstavkama i pritužbama građana na vrijeme, i nakon dvije, tri i više požurnica Odbora, su: Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja, Ministarstvo pravosuđa, Ministarstvo uprave, Ministarstvo socijalne politike i mladih, Ministarstvo financija, Ministarstvo poljoprivrede, Državni ured za obnovu i stambeno zbrinjavanje, Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, Državni ured za upravljanje državnom imovinom, Državno odvjetništvo Republike Hrvatske i Odbor za državnu službu.

Najbolja suradnja u protekloj godini u vezi s dostavom odgovora po predstavkama i pritužbama građana ostvarena je s Ministarstvom unutarnjih poslova Republike Hrvatske.

Napominjemo, Odbor kao radno tijelo Hrvatskoga sabora, osim predstavki i pritužbi upućenih izravno predsjedniku Odbora i stručnoj službi Odbora ili preko Hrvatskoga sabora, obrađuje i predstavke koje su prosljeđene iz Ureda predsjednika Hrvatskoga sabora, 120 predmeta, iz Ureda potpredsjednika Hrvatskoga sabora, 1 predmet, iz radnih tijela Hrvatskoga sabora 11 predmeta, iz Kluba HDSSB-a, 1 predmet, Kluba HDZ-a 2 predmeta, Službe za građane i Službe za medije Hrvatskoga sabora, 8 predmeta, u 2014. godini ukupno 143 predmeta.

Određeni broj predstavki bio je anonimn. Sve anonimne predstavke također se uzimaju u postupak kada se ocijeni da postoje razlozi za njihovo razmatranje, ako sadrže dovoljno elemenata koji upućuju na postojanje nezakonitih radnji i pojava koje treba spriječiti ili otkloniti te se prosljeđuju nadležnim tijelima na mjerodavni postupak.

Naposljetku, nije nam svrha sam prikaz statističkih podataka nego je bitno da smo mi u ovom Odboru svojim zalaganjem, radom i ažurnošću bili na raspolaganju i u službi građana, koji su nam se obraćali za pomoć u zaštiti njihovih prava.

Izvršće izradila tajnica Odbora:

Nedjeljka Krpina, dipl. politolog

PREDSJEDNIK ODBORA

Dinko Burić, dr. med.